

Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

märts-aprill 2013

Sisukord

1

Helkuri kandmine pimedal ajal 6

2

Turvavöö kinnitamine autoga sõites 10

3

Ohutust käitumisest liikluses rääkimine koolides ja lasteaedades 14

4

Tulemuste usalduspiirid ja uuringu küsimustik 19

uuringu eesmärk

Laste liiklusohutuse uuringut on TNS Emor Maanteeameti tellimusel korraldanud 2006. aastast. Ka seekord on uuringu põhieesmärk teada saada laste hinnang enda ja vanemate käitumisele helkuri, turvavöö ja kiivri kasutamisel, millised on neis aastaga toimunud muutused.

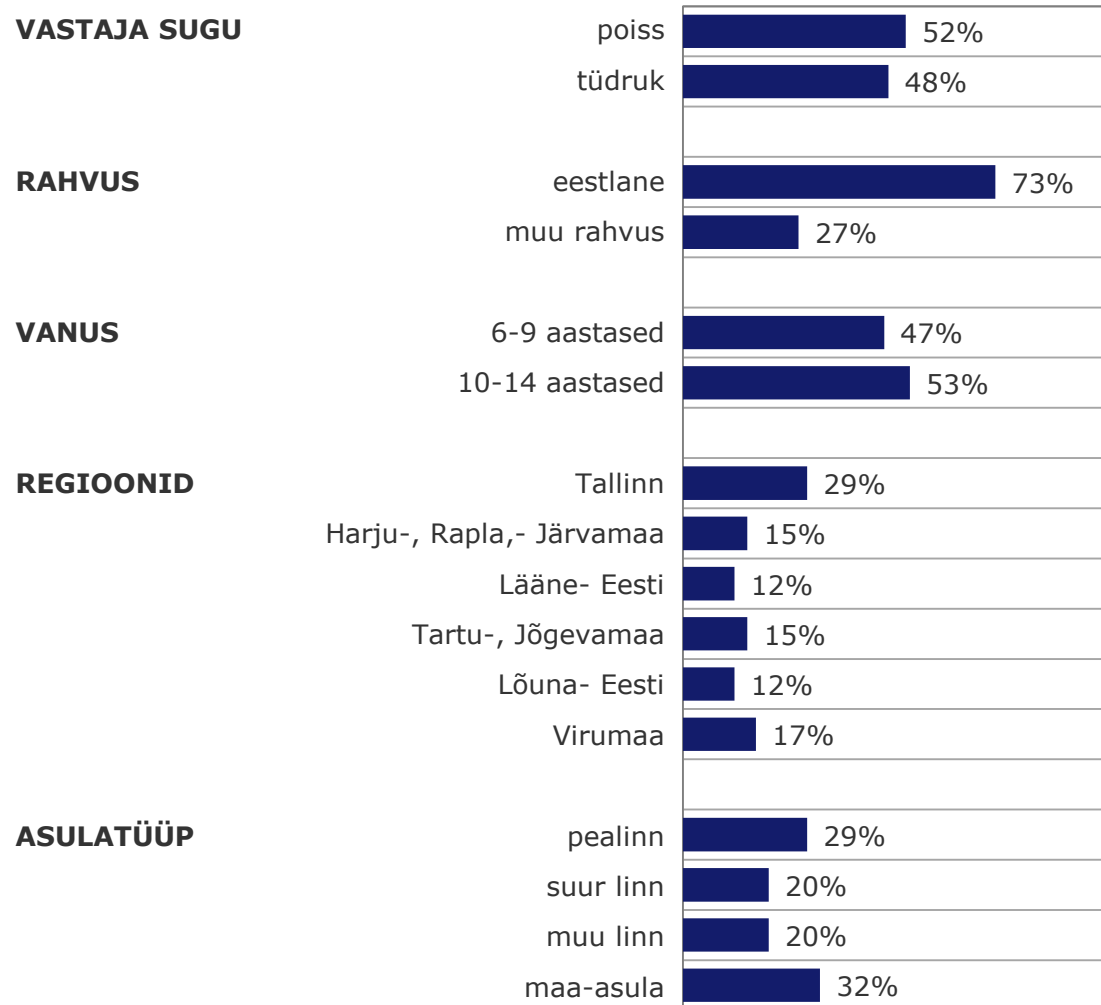
- Kiivri kasutamise kohta küsime lastelt 2013.a sügisel, st vahetult pärast rattahooaega.
- Kevadise uuringu käigus keskenduti järgmistele teemadele:
 - helkuri kandmine laste ja nende vanemate seas
 - turvavöö kinnitamine autoga sõites nii laste kui nende vanemate puhul.

uuringu valim ja metoodika

- Uuring viidi läbi personaalintervjuudena TNS Emori CAPI-bussi raames korraldatava Laste Omnibussi osana. Seega uuringu valim on koostatud vastavalt CAPI-bussi valimi metoodikale.
- Küsitlus toimus perioodil: 23.03.-25.04.2013.
- Sihtrühm: 6-14-aastased lapsed/noored
 - Eesti Statistikaameti andmetel elab Eestis 113 552 last-noorukit vanuses 6-14 aastat (seisuga 01.01.2012).
- Valim: planeeritud valim 300 last, tegelikult vastas 304 last.
 - Valim on esinduslik 6-14-aastaste elanike suhtes ning see moodustati "isekaaluvana", st kasutati üldkogumi proportsionaalset mudelit, kus kõik küsitletud inimesed esindasid võrdset arvu üldkogumi inimesi.
- Kõigi küsitletute (304 last) vastuste alusel arvatatud protsenthinnangute maksimaalne, juhuvaliku protseduurist tulenev võimalik viga ei ületa $\pm 5,5$ taset usaldusnivool 95%.
- Tulemuste usalduspiiride hindamise tabel on esitatud aruande osas 4.

uuringule vastanud laste profiil vastab Eesti 6-14-aastaste laste jaotusele

(% kõikidest vastajatest, n=304)

1

helkuri kandmine pimedal ajal

helkurit kannab üha rohkem lapsi ja lapsevanemaid

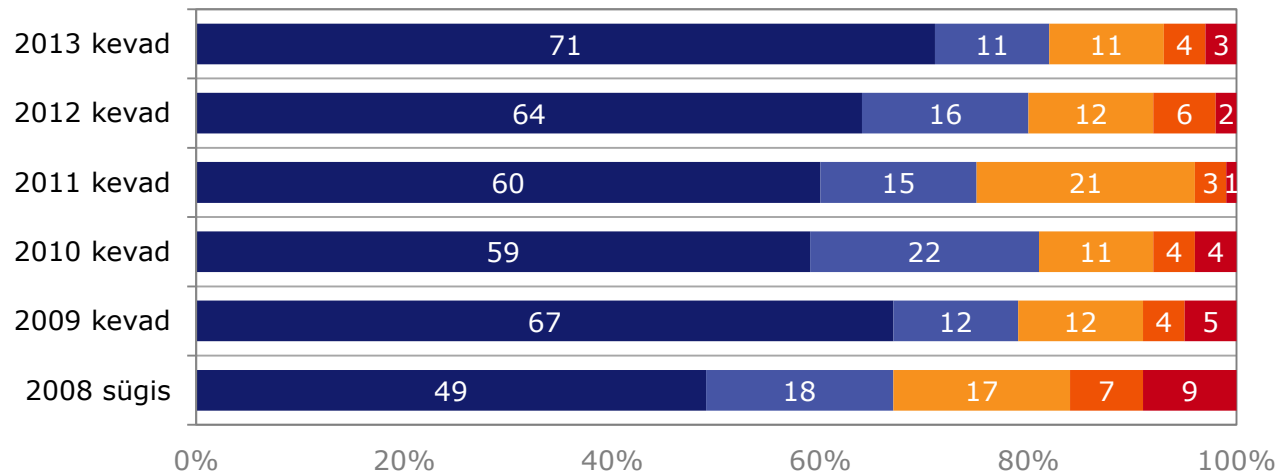
- 71% lastest kannab pimedal ajal alati helkurit (laste endi sõnul). See näitaja on eelmise aastaga võrreldes märgatavalt tõusnud (7% võrra). Nende laste arv, kes ei kannu helkurit mitte kunagi või harva on väga väike – 7%. See annab tunnistust sellest, et teadlikkus helkuri vajalikkusest kasvab ning selle kandmine on saanud omaseks.
 - Võrreldes 2012.aasta kevadega on sel aastal helkurit kandvate laste arv kas suuremal või väiksemal määral „kasvatanud“ kõik Eesti regioonid v.a. Virumaa.
 - Positiivseks märgiks on lastest helkuri kandjate arv suurenemine maapiirkondades, ehk seal, kus see on eriti oluline.
- Lapsevanemate puhul võib täheldada jätkuvalt paranevat trendi helkuri kandmises. Lapsevanematest kannab lapse sõnul alati helkurit 60%, helkuri nn juhukandjaid (vahetevahel+harva) on lastevanemate seas stabiilselt 20% ringis. Neid lapsevanemaid, kes ei kannu helkurit mitte kunagi, on väga vähe – 7%.
 - Ka see aasta on piirkonniti helkuri igapäevases kandmises suured erinevused - keskmisest vähem on helkuri kandjaid endiselt Tallinna ning Tartu- ja Jõgevamaa lapsevanemate seas.
 - Keskmisest tublimad helkuri kandjad on aga endiselt Virumaa ning Lääne- ja Lõuna-Eesti lapsevanemad.
 - Asulatüüpidest on aktiivseimad maa-asulate elanikud, kus on helkuri kandmine ka oluliselt kasvanud.
 - Märkimisväärselt on helkuri kandmine kasvanud Põhja ja Lõuna-Eesti lapsevanemate seas.

helkuri kandmine pimedal ajal

(% kõikidest vastajatest, n=304)

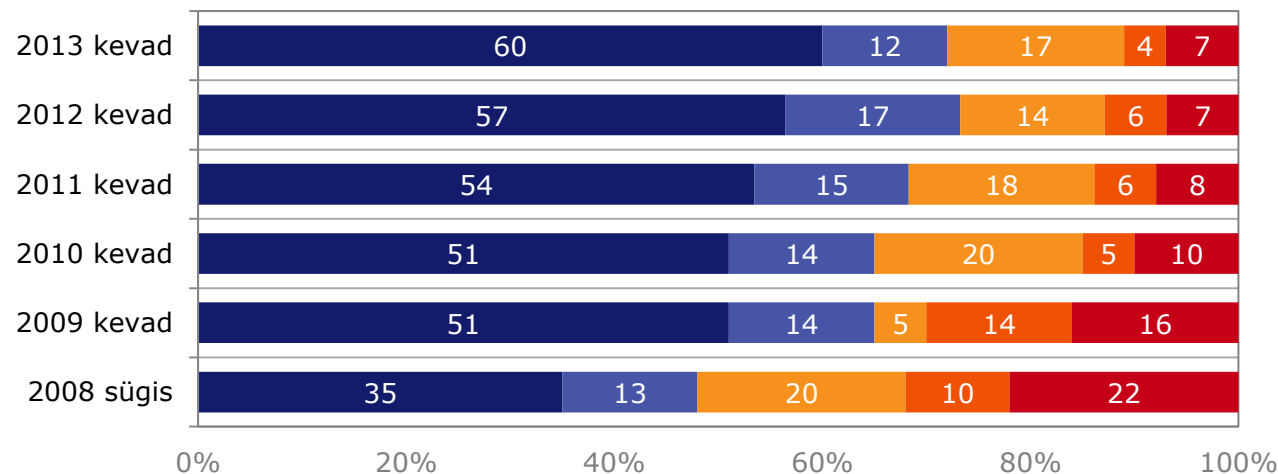
Kas Sa kannad pimedal ajal väljas olles helkurit?

■ jah, alati ■ sageli ■ vahel kannad, vahel ei kanna ■ harva ■ ei kanna mitte kunagi

Kas Sinu ema ja isa kannavad pimedal ajal väljas olles helkurit?

■ jah, alati ■ sageli ■ vahel kannad, vahel ei kanna ■ harva ■ ei kanna mitte kunagi

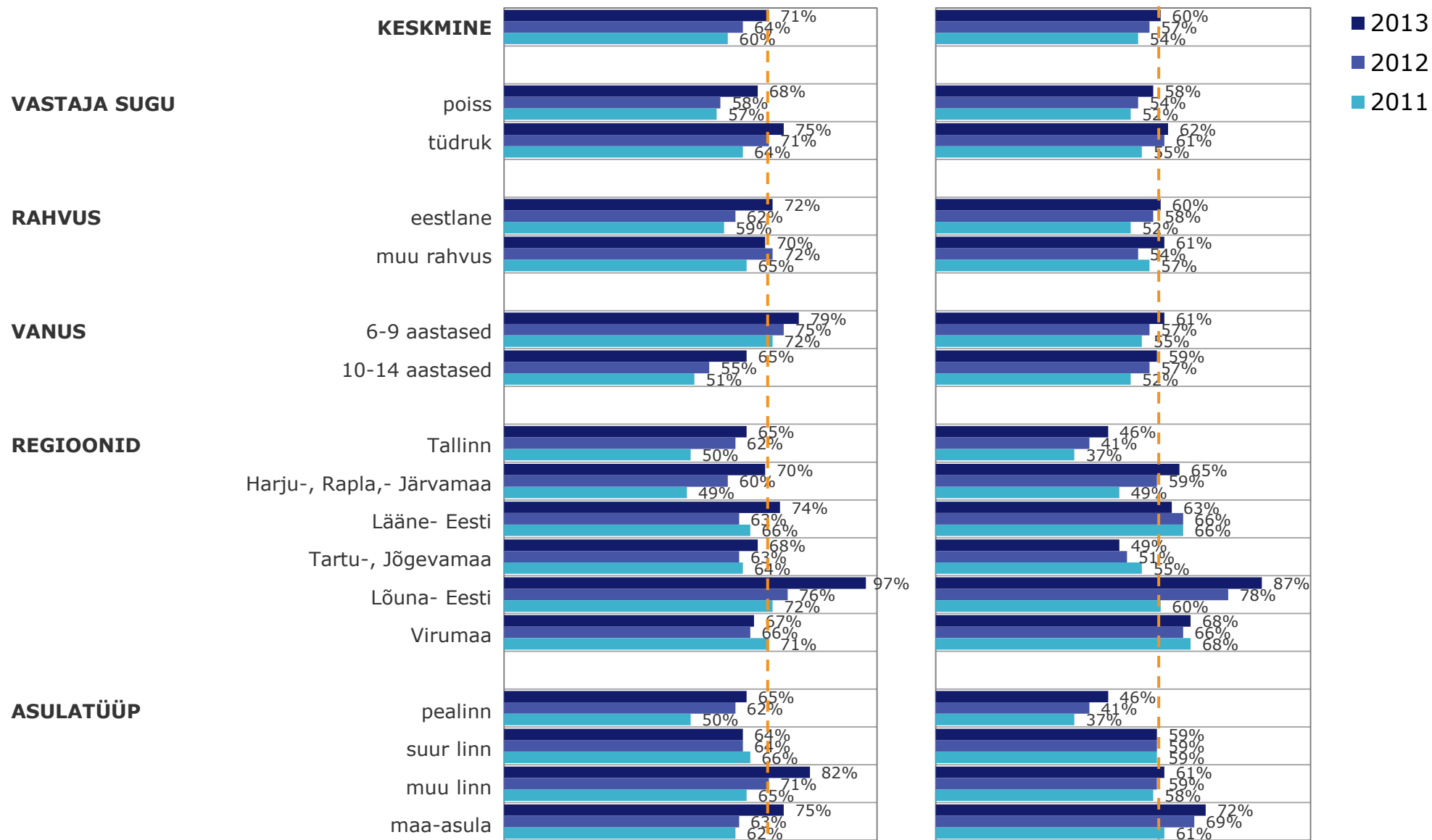

helkuri kandmine sihtrühmades

(% kõikidest vastajatest sihtrühmas)

kannab alati helkurit, n=213

ema ja isa kannavad alati helkurit, n=182

2

turvavöö kinnitamine autoga sõites

valdav enamus lastest ja nende vanematest kinnitab turvavöö

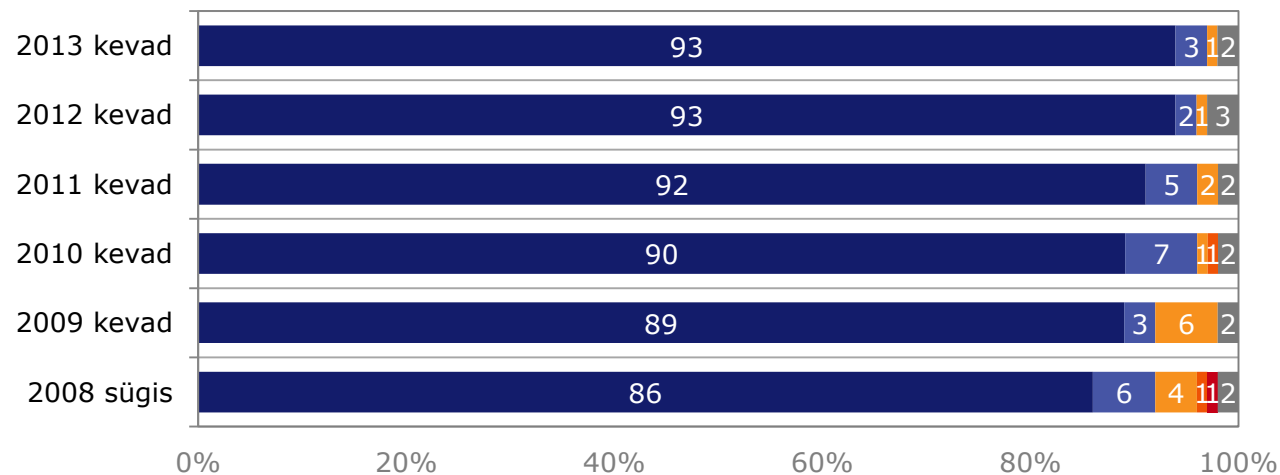
- **Autosõit = Turvavöö kinnitamine** ning seda nii lastele kui ka lapsevanematele (laste sõnul). Peaaegu kõik lapsed ja lapsevanemad kinnitavad sõidu ajal alati turvavöö. Sarnaselt viimasele kolmele aastale ei tunnistanud ükski laps, et tema või tema vanemad turvavööd kunagi ei kinnitaks.
 - Nii sihtrühmiti kui ka piirkonniti on tulemused üsna ühtlased.

turvavöö kinnitamine autoga sõites

(% kõikidest vastajatest, n=304)

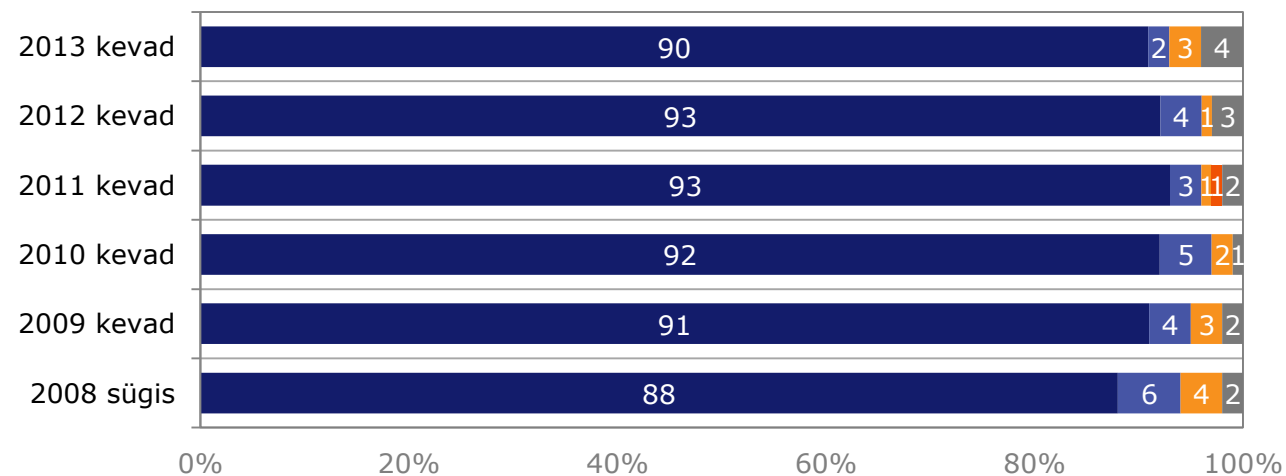
Kui Sa sõidad autos, kas Sul on turvavöö ... ?

■ alati kinni ■ sageli kinni ■ vahel kinni, vahel ei ■ harva kinni ■ ei ole kunagi kinni ■ ei sõida autoga

Kui Su ema ja isa sõidavad autoga, kas neil on turvavöö ... ?

■ alati kinni ■ sageli kinni ■ vahel on kinni, vahel ei ole kinni ■ harva on kinni ■ ei ole mitte kunagi kinni ■ ema ja isa ei sõida autoga

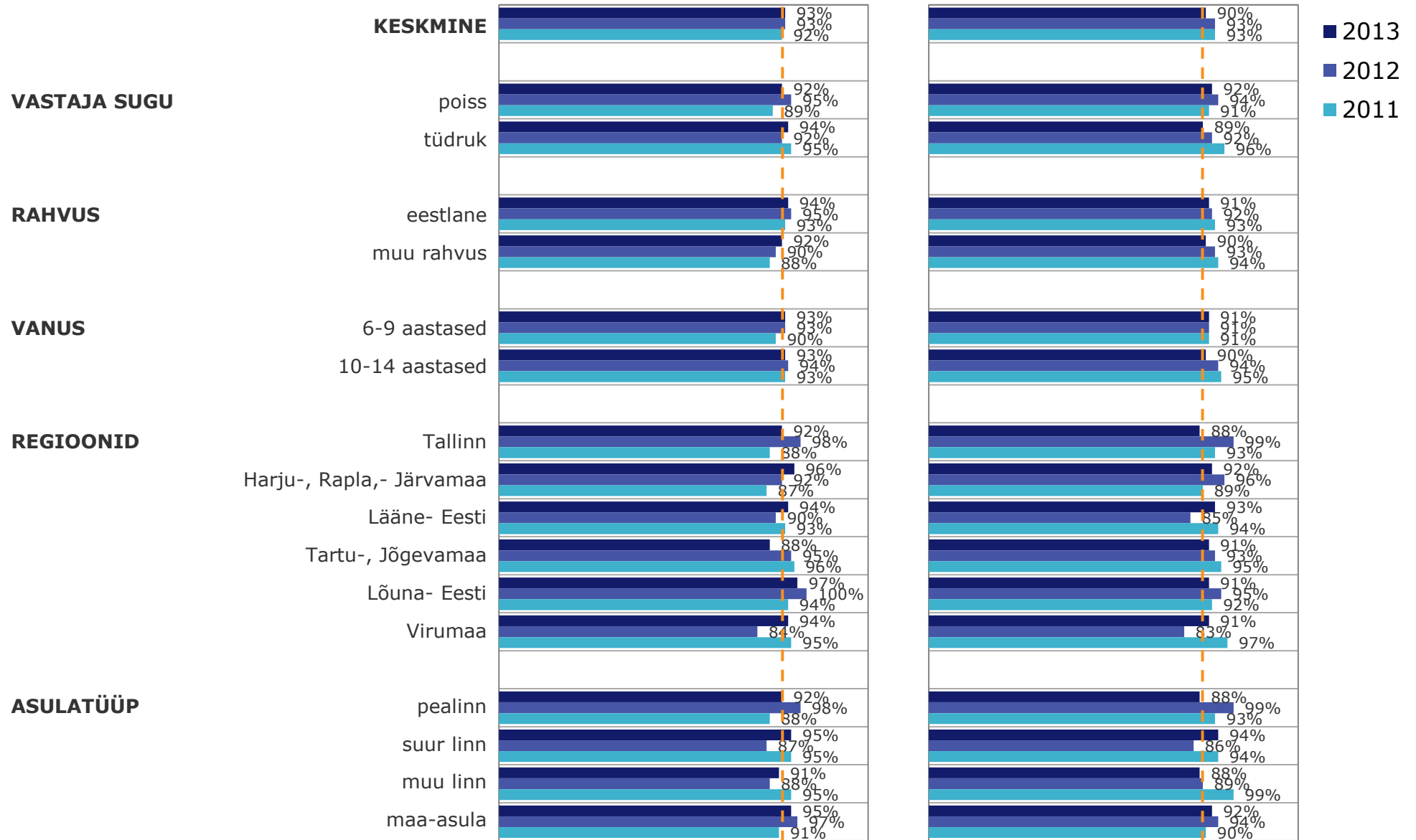

turvavöö kinnitamine sihtrühmades

(% kõikidest vastajatest sihtrühmas)

Kinnitab alati turvavöö, n=284

ema ja isa kinnitavad alati turvavöö, n=276

3

ohutust käitumisest liikluses rääkimine
koolides ja lasteaedades

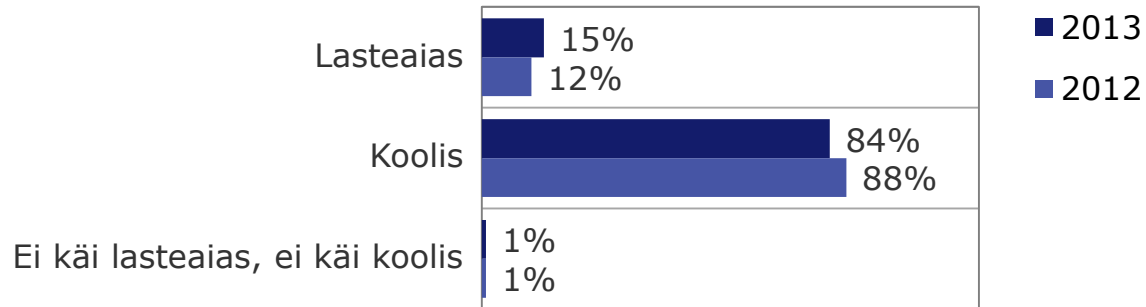

lastele räägitakse ohutust käitumisest liiklusest nii koolides kui ka lasteaedades

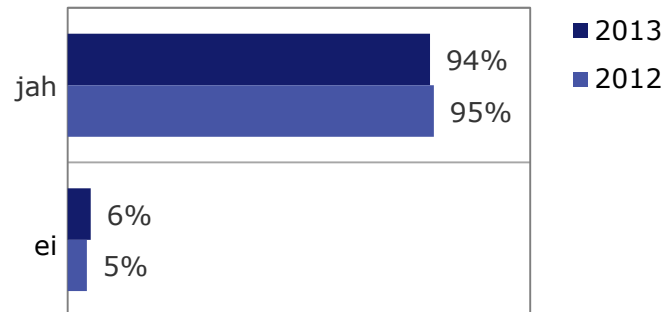
- Lastele räägitakse ohutust käitumisest liiklusest nii koolides kui ka lasteaedades. 94% koolilastest (samapalju kui eelmisel aastal) ning 90% lasteaialastest (76% eelmisel aastal) väidavad, et neile õpetatakse seda, kuidas tuleb liikluses ohutult käituda.
 - Tartu regiooni koolides räägiti laste sõnul ohutust liiklusest keskmisest rohkem, seal on ka tulemus oluliselt paranenud. Keskmisest vähem aga räägiti ohutust liiklusest sel aastal pealinna ja Lääne-Eesti koolides.

ohutust käitumisest liikluses rääkimine koolides ja lasteaedades

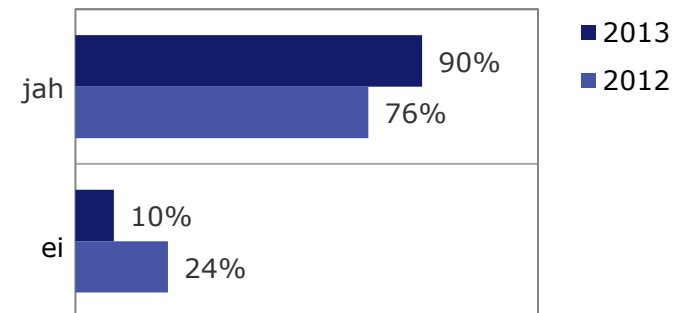
Kas Sa käid lasteaias või koolis?

Kas Sinule räägitakse ja õpetatakse koolis, kuidas tuleb liikluses ohutult käituda?

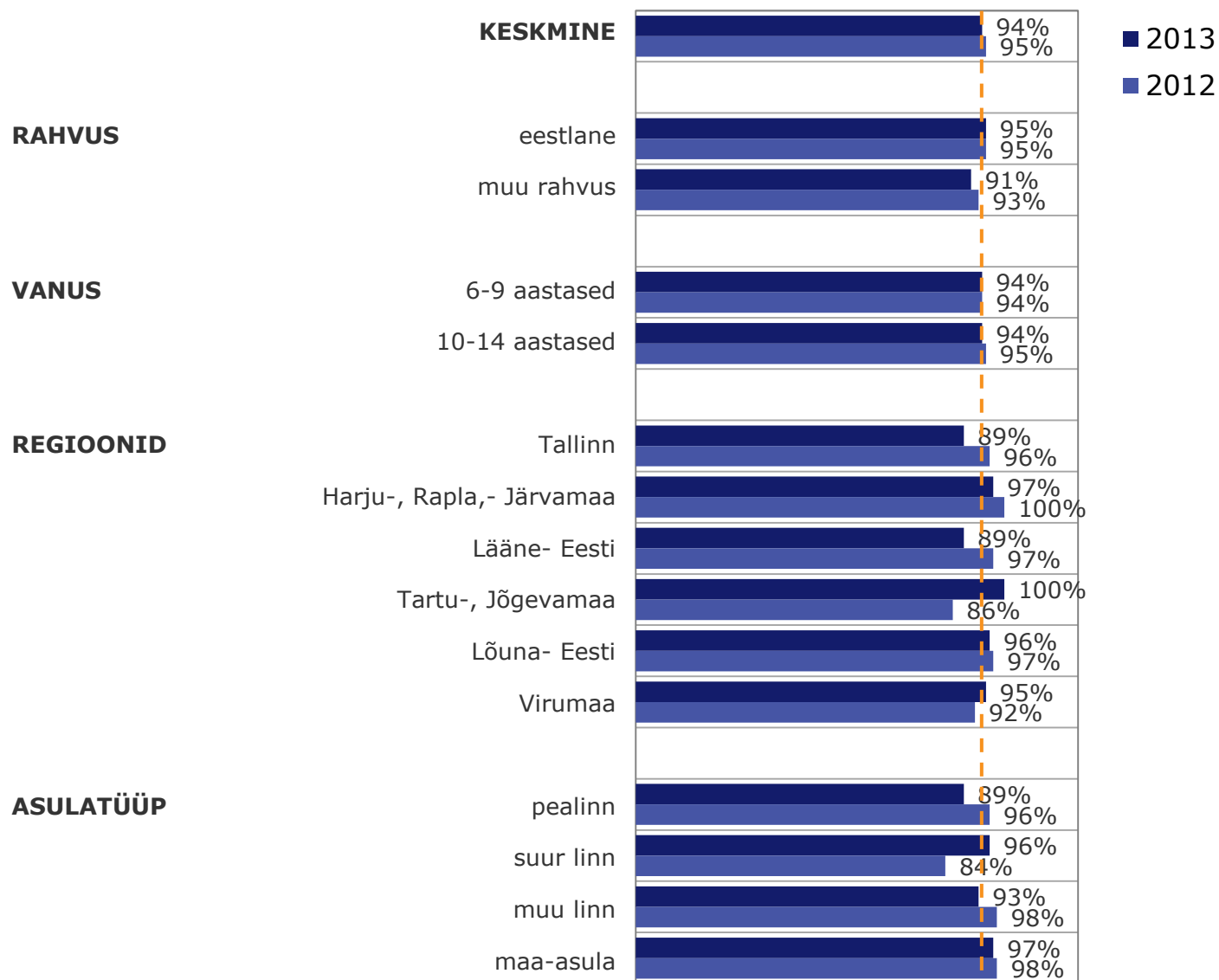
Kas Sinule räägitakse ja õpetatakse lasteaias, kuidas tuleb liikluses ohutult käituda?

ohutust käitumisest liikluses rääkimine koolides

(% kõikidest vastajatest sihtrühmas)

Ohutust liiklusest räägitakse koolis,
n=239

projekti töörühm ja kontaktandmed

Töörühm:

- Maanteeameti kontaktisik: Vitali Nester
- Aruande koostaja: Tatjana Kriger
- Jooniste kujundaja: Grete Maria Vürst
- Küsitlustöö koordineerija: Kaja Ruuben
- Programmeerimine: Mare Lepik
- Andmetöötlus: Aivar Felding

Kontaktandmed:

- Telefon: 626 8444
- Faks: 626 8501
- E-mail: tanja.kriger@emor.ee
- E-mail (üld): emor@emor.ee
- Aadress: www.emor.ee
A.H.Tammsaare tee 47
11316 Tallinn

4

Tulemuste usalduspiirid ja uuringu küsimustik

Tulemuste usalduspiirid

Tabeli kasutamise näide: ...% vastanutest on ...

Valimi suurus	50%	45%	40%	35%	30%	25%	20%	15%	10%	5%	3%	2%
	50%	55%	60%	65%	70%	75%	80%	85%	90%	95%	97%	98%
5	57,47%	57,18%	56,31%	54,82%	52,67%	49,77%	45,97%	41,04%	34,48%	25,05%	19,61%	16,09%
10	35,26%	35,08%	34,55%	33,64%	32,32%	30,54%	28,21%	25,18%	21,16%	15,37%	12,03%	9,87%
15	27,63%	27,49%	27,07%	26,35%	25,32%	23,93%	22,10%	19,73%	16,58%	12,04%	9,43%	7,74%
20	23,37%	23,25%	22,89%	22,29%	21,42%	20,24%	18,69%	16,69%	14,02%	10,19%	7,97%	6,54%
25	20,60%	20,50%	20,18%	19,65%	18,88%	17,84%	16,48%	14,71%	12,36%	8,98%	7,03%	5,77%
30	18,62%	18,53%	18,25%	17,76%	17,07%	16,13%	14,90%	13,30%	11,17%	8,12%	6,35%	5,21%
40	15,97%	15,89%	15,65%	15,23%	14,64%	13,83%	12,78%	11,40%	9,58%	6,96%	5,45%	4,47%
45	15,06%	14,98%	14,75%	14,36%	13,80%	13,04%	12,04%	10,75%	9,03%	6,56%	5,14%	4,22%
50	14,28%	14,21%	13,99%	13,63%	13,09%	12,37%	11,43%	10,20%	8,57%	6,23%	4,87%	4,00%
60	12,91%	12,84%	12,65%	12,31%	11,83%	11,18%	10,33%	9,22%	7,75%	5,63%	4,40%	3,61%
65	12,40%	12,34%	12,15%	11,83%	11,37%	10,74%	9,92%	8,86%	7,44%	5,41%	4,23%	3,47%
75	11,55%	11,49%	11,31%	11,01%	10,58%	10,00%	9,24%	8,25%	6,93%	5,03%	3,94%	3,23%
100	10,00%	9,95%	9,80%	9,54%	9,16%	8,66%	8,00%	7,14%	6,00%	4,36%	3,41%	2,80%
120	9,04%	8,99%	8,85%	8,62%	8,28%	7,83%	7,23%	6,45%	5,42%	3,94%	3,08%	2,53%
150	8,00%	7,96%	7,84%	7,63%	7,33%	6,93%	6,40%	5,71%	4,80%	3,49%	2,73%	2,24%
200	6,93%	6,89%	6,79%	6,61%	6,35%	6,00%	5,54%	4,95%	4,16%	3,02%	2,36%	1,94%
300	5,66%	5,63%	5,54%	5,40%	5,18%	4,90%	4,53%	4,04%	3,39%	2,47%	1,93%	1,58%
500	4,38%	4,36%	4,29%	4,18%	4,02%	3,79%	3,51%	3,13%	2,63%	1,91%	1,49%	1,23%
550	4,18%	4,16%	4,09%	3,99%	3,83%	3,62%	3,34%	2,98%	2,51%	1,82%	1,43%	1,17%
1 000	3,10%	3,08%	3,03%	2,95%	2,84%	2,68%	2,48%	2,21%	1,86%	1,35%	1,06%	0,87%

Küsimustik

Järgnevaid küsimusi küsitakse 6-14-aastastelt lastelt kevadperioodi laste OB-s

Q1 T: Kas Sa kannad pimedal ajal väljas olles helkurit?

- ...jah, alati
- ...sageli
- ...vahel kannad, vahel ei kanna
- ...harva
- ...ei kanna mitte kunagi

Q2 T: Kas Sinu ema ja isa kannavad pimedal ajal väljas olles helkurit?

- ...jah, alati
- ...sageli
- ...vahel kannavad, vahel ei kanna
- ...harva
- ...ei kanna mitte kunagi

Q3 T: Kui Sa sõidad autos, kas Sul on turvavöö ...?

- ...alati kinni
- ...sageli kinni
- ...vahel kinni, vahel ei ole kinni
- ...harva kinni
- ...pole kunagi kinni
- ...Sa ei sõida autoga

Q4 T: Kui Su ema ja isa sõidavad autoga, kas neil on turvavöö ...?

- ...alati kinni
- ...sageli kinni
- ...vahel kinni, vahel ei ole kinni
- ...harva kinni
- ...pole kunagi kinni
- ...ema ja isa ei sõida autoga

Järgnevaid küsimusi küsitakse 6-8- aastastelt lastelt

Q5 T: Kas Sa käid lasteaias või koolis?

- ...lasteaias
- ...koolis
- ...ei käi lasteaias, ei käi koolis.

Juhul kui Q5=1:

Q6. Kas Sinule räägitakse ja õpetatakse lasteaias, kuidas tuleb liikluses ohutult käituda?

- Jah
- Ei

Järgnev küsimus küsitakse 9-aastastelt ja vanematelt lastelt, kui Q5=2:

Q7. Kas Sinule räägitakse ja õpetatakse koolis, kuidas tuleb liikluses ohutult käituda?

- Jah
- Ei